

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет історії, політології і міжнародних відносин
Кафедра історії України і методики викладання історії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Методологія та організація наукових досліджень

Освітня програма «Середня освіта (Історія)»

Спеціалізація 03 Історія

Спеціальність 014 Середня освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри історії України
і методики викладання історії
Протокол № 12 від 29 червня 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Методологія та організація наукових досліджень
Викладач	Райківський І.Я., доктор історичних наук, професор
Контактний телефон викладача	0342-59-60-06 (робочий) 096-920-59-85
E-mail викладача	igor.raikivskyi@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	2. Цикл професійної підготовки
Обсяг дисципліни	90 год., з них аудиторних – 30 год.; кількість кредитів ECTS – 3 (1 семестр)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	понеділок, 14.00 год. – 16.00 год.

2. Анотація до курсу

Обов'язковий курс «Методологія та організація наукових досліджень» узагальнює необхідну інформацію, пов'язану з виконанням наукових робіт – від курсової до дипломної (магістерської), а також дає уявлення про особливості науково-дослідницької діяльності, включаючи не лише розвідки студентів, майбутніх аспірантів, але й фахових науковців. Враховуючи специфіку спеціальності «Середня освіта (Історія)», звернуто увагу на особливості організації наукової роботи в закладах загальної середньої освіти. Студенти отримають інформацію про проблеми, що можуть виникнути при написанні наукових досліджень – від вибору теми роботи до її захисту, дізнаються про найбільш раціональні способи їх подолання. Систематизовані норми, правила, вимоги щодо оформлення текстових наукових робіт, які є загальними, універсальними, подаються відомості про порядок та правила підготовки і захисту магістерського дослідження.

3. Мета та цілі курсу

Мета викладання дисципліни – засвоєння і поглиблення теоретичних та практичних знань, умінь і навичок студентів на другому (магістерському) рівні вищої освіти за галуззю знань 01 «Освіта/Педагогіка», спеціальністю 014 «Середня освіта (Історія)» з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень»; опанування і застосування ключових теоретико-методологічних засад для успішної

підготовки, написання і захисту магістерської роботи, майбутньої наукової діяльності.

Основні *цілі (завдання)* курсу: ознайомити студентів з особливостями наукової роботи, організації історичного дослідження, загальними вимогами до написання, оформлення і захисту дипломної роботи другого (магістерського) рівня вищої освіти. Зокрема, студентам спеціальності необхідно засвоїти суть поняття “наука” і значення наукових знань як сфери людської діяльності; зрозуміти особливості розумової праці, формування вченого як особистості, правильну й ефективну організацію його роботи, з урахуванням можливості виховання творчих здібностей, основних психологічних рис особистості, використання в науковій роботі технічних засобів; з’ясувати характерні риси науково-дослідницької роботи, що включають питання визначення її основних етапів, особливості вибору проблематики, значення наукової комунікації та ін., основ методології і методики науково-дослідної діяльності; дати уявлення про базові принципи збору і класифікації джерел, організації роботи з науковою літературою; пояснити останні правила технічного оформлення кваліфікаційних студентських робіт, а також розкрити процедуру захисту дипломної роботи другого (магістерського) рівня вищої освіти тощо. Важлива увага приділяється з’ясуванню місця і ролі академічної доброчесності в науковій діяльності, його правовому регулюванню, значення наукової етики в розвитку професійної кар’єри науковця.

Складові професійної компетентності:

- *управлінська (C 1)* – здатність забезпечувати особисту та групову відповідальність за дотримання виконавської дисципліни;
- *дослідницька (C 2)* – здатність формулювати та вдосконалювати важливе дослідницьке завдання, для її вирішення збирати необхідну інформацію та формулювати висновки, які можна захищати в навчально-методичному і науковому контексті;
- *організаційна (C 4)* – здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію в загальноосвітньому процесі; працювати в команді з дотриманням етичних норм і цінностей сучасного мультикультурного суспільства; здійснювати наукову полеміку та спілкування державною та іноземною мовами;
- *інформаційно-аналітична (C 9)* – здатність до збору, обробки, збереження, продукування і передачі професійно важливої інформації з метою її використання в рамках професійного, дослідницького контенту; здатність в навчально-методичному процесі презентувати написані тексти та робити презентації усно різного обсягу й складності, рідною мовою чи іншою, потрібного для області спеціалізації; формування умінь на основі отриманої інформації формулювати комплексні аналітичні висновки; здатність інтерпретувати, систематизувати, критично оцінювати і використовувати отриману інформацію в контексті управлінського завдання або проблеми, що вирішується;
- *комунікативна (C 11)* – здатність використовувати в професійній діяльності усне та писемне мовлення державною та іноземними мовами.

4. Результати навчання (компетентності)

У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати і вміти:

- здатність виявляти і аналізувати факти, явища, процеси, поняття і терміни, що характеризують цілісність історичного процесу минулого (*D 1*);
- здатність в навчально-методичному процесі презентувати написані тексти та робити презентації усно різного обсягу й складності, рідною мовою чи іншою, потрібного для області спеціалізації (*D 2*);
- здатність проводити комплексний пошук історичної інформації у джерелах різного типу, критично аналізувати історичні джерела (*D 3*);
- уміння і навички роботи з науковими джерелами, стисло висловлюватися і передавати спеціалізовану інформацію (*D 4*);

- уміння створювати ефективний алгоритм розподілу обов’язків між членами дослідницької групи (D 8);
- уміння створювати належну продуктивну атмосферу, мотивувати, стимулювати, координувати та регулювати професійну діяльність, вибрати з наявної інформації ту, що необхідна для вирішення конкретного практичного завдання (D 9);
- здатність працювати в групі продуктивно, відіграючи провідну роль в окремих випадках, головуючи під час дебатів та дискусій у національно-патріотичній, міжнародній та мультикультурній групі (D 11);
- здатність до саморозвитку на основі рефлексії результатів своєї професійної діяльності (D 15).

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
1 семестр	
лекційні заняття / практичні / лабораторні	16
семінарські заняття / практичні / лабораторні	14
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
1	014.03 «Середня освіта. Історія»	1	Нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання на самості	Вага оцінки	Термін виконання (орієн-

			йну роботу, год.		товно)
<p>Лекція 1. Наука як система знань і сфера людської діяльності</p> <p>1. Сутність, мета і головні функції науки.</p> <p>2. Загальна класифікація наук.</p> <p>3. Етапи становлення і розвитку науки.</p> <p>4. Структурні елементи науки та їх характеристика.</p>	<p>лекцій не за- няття, 2 год.</p>	<p>1. Шейко В.М., Кушніренко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. – 5-е вид. К., 2006. 307 с.</p> <p>2. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: Підручник. – 2-ге вид. К., 2007. 317 с.</p> <p>3. Ростовський В.С., Дібрівська Н.В. Основи наукових досліджень та технічної творчості. Підручник. К., 2009. 96 с.</p> <p>4. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2006. 206 с.</p> <p>5. Колесников О.В. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К., 2011. 144 с.</p> <p>6. Палеха Ю.І., Леміш Н.О. Основи науково-дослідної роботи. Навчальний посібник. К., 2013. 336 с.</p> <p>7. Пилипчук М.І., Григор'єв А.С., Шостак В.В. Основи наукових досліджень. Підручник. К., 2007. 270 с.</p> <p>8. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К., 2007. 254 с.</p> <p>9. Свердан М.М., Свердан М.Р. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. Чернівці, 2006. 352 с.</p> <p>10. Соловійов С.М. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2007. 176 с.</p>	<p>опрацю вання тексту лекції на сайті дистан ційного навчан ня</p>	<p>–</p>	<p>відповід но до дати проведе ння заняття в роз кладі, початок вересня</p>

		<p>11. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій. К., 2005. 208 с.</p> <p style="text-align: center;">Додаткова література.</p> <p>12. Бейлін М.В. Основи наукових досліджень. Навчально-методичний посібник. Харків, 2012. 184 с.</p> <p>13. Ковальчук В.В., Мойсеєв Л.М. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. 5-е вид. К., 2008. 240 с.</p> <p>14. Основи методології та організації наукових досліджень. Навчальний посібник для студентів, курсантів, аспірантів, ад'юнктів / за ред. А.Є. Конверського. К., 2010. 352 с.</p> <p>15. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / за ред. В.Ісаюк, Є.Р.Чернишової. К., 2012. 144 с.</p> <p>16. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі. Навчальний посібник. К., 2003. 116 с.</p>			
<p>Лекція 2. Формування вченого як особистості та режим його праці</p> <p>1. Виховання творчих здібностей.</p> <p>Особливості розумової праці, психологічні риси діяльності вчених.</p> <p>2. Організація діяльності науковця, його робочий день, робоче місце.</p>	<p>лекцій не заняття, 2 год.</p>	<p>1. Шейко В.М., Кушніренко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. – 5-е вид. К., 2006. 307 с.</p> <p>2. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: Підручник. – 2-ге вид. К., 2007. 317 с.</p> <p>3. Ростовський В.С., Дібрівська Н.В. Основи наукових досліджень та технічної творчості. Підручник. К., 2009. 96 с.</p> <p>4. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень: Навчальний посібник. К.,</p>	<p>опрацювання тексту лекції на сайті дистанційного навчання</p>	<p>–</p>	<p>відповідно до дати проведення заняття в розкладі, серена вересня</p>

<p>3. Технічні засоби наукової діяльності. Наукова комунікація.</p> <p>4. Наукова інформація як чинник розвитку сучасного суспільства. Наукова школа.</p>		<p>2006. 206 с.</p> <p>5. Колесников О.В. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К., 2011. 144 с.</p> <p>6. Палеха Ю.І., Леміш Н.О. Основи науково-дослідної роботи. Навчальний посібник. К., 2013. 336 с.</p> <p>7. Пилипчук М.І., Григор'єв А.С., Шостак В.В. Основи наукових досліджень. Підручник. К., 2007. 270 с.</p> <p>8. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К., 2007. 254 с.</p> <p>9. Свердан М.М., Свердан М.Р. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. Чернівці, 2006. 352 с.</p> <p>10. Соловійов С.М. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2007. 176 с.</p> <p>11. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій. К., 2005. 208 с.</p> <p style="text-align: center;">Додаткова література.</p> <p>12. Бейлін М.В. Основи наукових досліджень. Навчально-методичний посібник. Харків, 2012. 184 с.</p> <p>13. Ковальчук В.В., Мойсеєв Л.М. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. 5-е вид. К., 2008. 240 с.</p> <p>14. Основи методології та організації наукових досліджень. Навчальний посібник для студентів, курсантів, аспірантів, ад'юнктів / за ред. А.Є. Конверського. К., 2010. 352 с.</p> <p>15. Основи наукових досліджень: навчальний</p>			
---	--	--	--	--	--

		<p>посібник / за ред. В.Ісаюк, Є.Р.Чернишової. К., 2012. 144 с.</p> <p>16. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі. Навчальний посібник. К., 2003. 116 с.</p>			
<p>Лекція 3. Організація наукового дослідження</p> <p>1. Сутність та основні етапи наукового дослідження.</p> <p>2. Особливості вибору наукової проблеми та її подальшої конкретизації.</p> <p>3. Основи методики планування дослідження.</p> <p>4. Система підготовки та атестації наукових і науково-педагогічних кадрів в Україні.</p>	<p>лекцій не заняття, 2 год.</p>	<p>1. Шейко В.М., Кушніренко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. 5-е вид. К., 2006. 307 с.</p> <p>2. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: Підручник. 2-ге вид. К., 2007. 317 с.</p> <p>3. Ростовський В.С., Дібрівська Н.В. Основи наукових досліджень та технічної творчості. Підручник. К., 2009. 96 с.</p> <p>4. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2006. 206 с.</p> <p>5. Колесников О.В. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К., 2011. 144 с.</p> <p>6. Палеха Ю.І., Леміш Н.О. Основи науково-дослідної роботи. Навчальний посібник. К., 2013. 336 с.</p> <p>7. Пилипчук М.І., Григор'єв А.С., Шостак В.В. Основи наукових досліджень. Підручник. К., 2007. 270 с.</p> <p>8. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К., 2007. 254 с.</p> <p>9. Свердан М.М., Свердан М.Р. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. Чернівці, 2006. 352 с.</p>	<p>опрацювання тексту лекції на сайті дистанційного навчання</p>	<p>–</p>	<p>відповідно до дати проведення заняття в розкладі, кінець вересня</p>

		<p>10. Соловийов С.М. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2007. 176 с.</p> <p>11. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій. К., 2005. 208 с.</p> <p style="text-align: center;">Додаткова література.</p> <p>12. Бейлін М.В. Основи наукових досліджень. Навчально-методичний посібник. Харків, 2012. 184 с.</p> <p>13. Ковальчук В.В., Мойсеєв Л.М. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. 5-е вид. К., 2008. 240 с.</p> <p>14. Основи методології та організації наукових досліджень. Навчальний посібник для студентів, курсантів, аспірантів, ад'юнктів / за ред. А.Є. Конверського. К., 2010. 352 с.</p> <p>15. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / за ред. В.Ісаюк, Є.Р.Чернишової. К., 2012. 144 с.</p> <p>16. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі. Навчальний посібник. К., 2003. 116 с.</p>			
<p>Лекція 4. Основи методології і методики науково-дослідної діяльності</p> <p>1. Загальне поняття методології дослідження: основні функції і структура.</p> <p>2. Фундаментальна (філософська),</p>	<p>лекцій не заняття, 2 год.</p>	<p>1. Шейко В.М., Кушніренко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. 5-е вид. К., 2006. 307 с.</p> <p>2. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: Підручник. 2-ге вид. К., 2007. 317 с.</p> <p>3. Ростовський В.С., Дібрівська Н.В. Основи наукових досліджень та технічної творчості. Підручник. К., 2009. 96 с.</p>	<p>опрацювання тексту лекції на сайті дистанційного навчання</p>	<p>–</p>	<p>відповідно до дати проведення заняття в розкладі, початок жовтня</p>

<p>загальнонаукова і конкретно-наукова методологія.</p> <p>3. Методи і техніка дослідження, їх класифікація.</p> <p>4. Застосування логічних правил і законів у науковому дослідженні.</p>		<p>4. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2006. 206 с.</p> <p>5. Колесников О.В. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К., 2011. 144 с.</p> <p>6. Палеха Ю.І., Леміш Н.О. Основи науково-дослідної роботи. Навчальний посібник. К., 2013. 336 с.</p> <p>7. Пилипчук М.І., Григор'єв А.С., Шостак В.В. Основи наукових досліджень. Підручник. К., 2007. 270 с.</p> <p>8. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К., 2007. 254 с.</p> <p>9. Свердан М.М., Свердан М.Р. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. Чернівці, 2006. 352 с.</p> <p>10. Соловійов С.М. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2007. 176 с.</p> <p>11. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій. К., 2005. 208 с.</p> <p style="text-align: center;">Додаткова література.</p> <p>12. Бейлін М.В. Основи наукових досліджень. Навчально-методичний посібник. Харків, 2012. 184 с.</p> <p>13. Ковальчук В.В., Мойсєєв Л.М. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. 5-е вид. К., 2008. 240 с.</p> <p>14. Основи методології та організації наукових досліджень. Навчальний посібник для студентів, курсантів, аспірантів, ад'юнктів / за ред. А.Є.</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>Конверського. К., 2010. 352 с.</p> <p>15. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / за ред. В.Ісаюк, Є.Р.Чернишової. К., 2012. 144 с.</p> <p>16. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі. Навчальний посібник. К., 2003. 116 с.</p>			
<p>Лекція 5. Інформаційне забезпечення наукової роботи</p> <p>1. Суть і види наукової інформації.</p> <p>2. Принципи збору та інтерпретації інформаційного матеріалу.</p> <p>3. Організація роботи з науковою літературою.</p> <p>4. Способи обміну науковою інформацією.</p>	<p>лекцій не заняття, 2 год.</p>	<p>1. Шейко В.М., Кушніренко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. 5-е вид. К., 2006. 307 с.</p> <p>2. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: Підручник. 2-ге вид. К., 2007. 317 с.</p> <p>3. Ростовський В.С., Дібрівська Н.В. Основи наукових досліджень та технічної творчості. Підручник. К., 2009. 96 с.</p> <p>4. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2006. 206 с.</p> <p>5. Колесников О.В. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К., 2011. 144 с.</p> <p>6. Палеха Ю.І., Леміш Н.О. Основи науково-дослідної роботи. Навчальний посібник. К., 2013. 336 с.</p> <p>7. Пилипчук М.І., Григор'єв А.С., Шостак В.В. Основи наукових досліджень. Підручник. К., 2007. 270 с.</p> <p>8. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К., 2007. 254 с.</p> <p>9. Свердан М.М., Свердан М.Р. Основи наукових</p>	<p>опрацювання тексту лекції на сайті дистанційного навчання</p>	<p>–</p>	<p>відповідно до дати проведення заняття в розкладі, середина жовтня</p>

		<p>досліджень. Навчальний посібник. Чернівці, 2006. 352 с.</p> <p>10. Соловйов С.М. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2007. 176 с.</p> <p>11. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій. К., 2005. 208 с.</p> <p style="text-align: center;">Додаткова література.</p> <p>12. Бейлін М.В. Основи наукових досліджень. Навчально-методичний посібник. Харків, 2012. 184 с.</p> <p>13. Ковальчук В.В., Мойсєєв Л.М. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. 5-е вид. К., 2008. 240 с.</p> <p>14. Основи методології та організації наукових досліджень. Навчальний посібник для студентів, курсантів, аспірантів, ад'юнктів / за ред. А.Є. Конверського. К., 2010. 352 с.</p> <p>15. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / за ред. В.Ісаюк, Є.Р.Чернишової. К., 2012. 144 с.</p> <p>16. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі. Навчальний посібник. К., 2003. 116 с.</p>			
<p>Лекція 6. Методика підготовки та оформлення кваліфікаційних робіт студентів і здобувачів наукових ступенів</p>	<p>лекцій не заняття, 2 год.</p>	<p>1. Шейко В.М., Кушніренко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. 5-е вид. К., 2006. 307 с.</p> <p>2. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: Підручник. 2-ге вид. К., 2007. 317 с.</p> <p>3. Ростовський В.С., Дібрівська Н.В. Основи</p>	<p>опрацювання тексту лекції на сайті дистанційного</p>	<p>–</p>	<p>відповідно до дати проведення заняття в розкладі,</p>

<p>1. Загальна характеристика наукових робіт студентів і вимоги до них.</p> <p>2. Основні етапи підготовки магістерських (дипломних) робіт та їх структура.</p> <p>3. Технічне оформлення кваліфікаційних студентських робіт, процедура захисту.</p> <p>4. Особливості підготовки дисертаційних досліджень.</p>	<p>наукових досліджень та технічної творчості. Підручник. К., 2009. 96 с.</p> <p>4. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2006. 206 с.</p> <p>5. Колесников О.В. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К., 2011. 144 с.</p> <p>6. Палеха Ю.І., Леміш Н.О. Основи науково-дослідної роботи. Навчальний посібник. К., 2013. 336 с.</p> <p>7. Пилипчук М.І., Григор'єв А.С., Шостак В.В. Основи наукових досліджень. Підручник. К., 2007. 270 с.</p> <p>8. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К., 2007. 254 с.</p> <p>9. Свердан М.М., Свердан М.Р. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. Чернівці, 2006. 352 с.</p> <p>10. Соловійов С.М. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2007. 176 с.</p> <p>11. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій. К., 2005. 208 с.</p> <p style="text-align: center;">Додаткова література.</p> <p>12. Бейлін М.В. Основи наукових досліджень. Навчально-методичний посібник. Харків, 2012. 184 с.</p> <p>13. Ковальчук В.В., Мойсєєв Л.М. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. 5-е вид. К., 2008. 240 с.</p> <p>14. Основи методології та організації наукових</p>	<p>навчан ня</p>		<p>кінець жовтня</p>
---	--	----------------------	--	--------------------------

		<p>досліджень. Навчальний посібник для студентів, курсантів, аспірантів, ад'юнктів / за ред. А.Є. Конверського. К., 2010. 352 с.</p> <p>15. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / за ред. В.Ісаюк, Є.Р.Чернишової. К., 2012. 144 с.</p> <p>16. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі. Навчальний посібник. К., 2003. 116 с.</p>			
<p>Лекція 7–8. Академічна доброчесність у науковій діяльності та контроль за її дотриманням</p> <p>1. Наукова і методологічна культура в діяльності вчених-істориків.</p> <p>2. Поняття академічної доброчесності та нечесності (недоброчесності), їх правове регулювання і прояви.</p> <p>3. Академічна відповідальність науково-педагогічних працівників і здобувачів освіти за порушення доброчесності.</p> <p>4. Особливості організації роботи наукового колективу. Грантова політика.</p>	<p>лекцій не заняття, 4 год.</p>	<p>1. Шейко В.М., Кушніренко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. 5-е вид. К., 2006. 307 с.</p> <p>2. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: Підручник. 2-ге вид. К., 2007. 317 с.</p> <p>3. Ростовський В.С., Дібрівська Н.В. Основи наукових досліджень та технічної творчості. Підручник. К., 2009. 96 с.</p> <p>4. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2006. 206 с.</p> <p>5. Колесников О.В. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К., 2011. 144 с.</p> <p>6. Палеха Ю.І., Леміш Н.О. Основи науково-дослідної роботи. Навчальний посібник. К., 2013. 336 с.</p> <p>7. Пилипчук М.І., Григор'єв А.С., Шостак В.В. Основи наукових досліджень. Підручник. К., 2007. 270 с.</p> <p>8. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень.</p>	<p>опрацювання тексту лекції на сайті дистанційного навчання</p>	<p>–</p>	<p>відповідно до дати проведення заняття в розкладі, початок листопада</p>

	<p>Навчальний посібник. К., 2007. 254 с.</p> <p>9. Свердан М.М., Свердан М.Р. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. Чернівці, 2006. 352 с.</p> <p>10. Соловийов С.М. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2007. 176 с.</p> <p>11. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій. К., 2005. 208 с.</p> <p>12. Матеріали з інтернету на сайтах Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, Прикарпатського національного університету ім. В.Стефаника (<i>детальніше див. сайт дистанційного навчання ПНУ, лекція 7–8</i>).</p> <p style="text-align: center;">Додаткова література.</p> <p>13. Бейлін М.В. Основи наукових досліджень. Навчально-методичний посібник. Харків, 2012. 184 с.</p> <p>14. Ковальчук В.В., Мойсеєв Л.М. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. 5-е вид. К., 2008. 240 с.</p> <p>15. Основи методології та організації наукових досліджень. Навчальний посібник для студентів, курсантів, аспірантів, ад'юнктів / за ред. А.Є. Конверського. К., 2010. 352 с.</p> <p>16. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / за ред. В.Ісаюк, Є.Р.Чернишової. К., 2012. 144 с.</p> <p>17. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі. Навчальний посібник. К., 2003. 116 с.</p>			
--	---	--	--	--

		18. Шейко В.М., Кушніренко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. 5-е вид. К., 2006. 307 с.			
Семінарське заняття № 1. Наука як продуктивна сила суспільства 1. Поняття про науку. Класифікація наук. 2. Етапи становлення і розвитку науки. 3. Основна мета і функції науки. 4. Структурні елементи науки: наукова ідея, гіпотеза, теорія та ін.	семінарське заняття, 2 год.	1. Бейлін М.В. Основи наукових досліджень. Навчально-методичний посібник. Харків, 2012. 184 с. 2. Гальченко С.І., Силка О.З. Основи наукових досліджень: навчально-методичний посібник. Черкаси, 2015. 93 с. 3. Єріна А. М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2004. 212 с. 4. Ковальчук В.В., Мойсеев Л.М. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. 5-е вид. К., 2008. 240 с. 5. Колесников О.В. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К., 2011. 144 с. 6. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2006. 206 с. 7. Основи методології та організації наукових досліджень. Навчальний посібник для студентів, курсантів, аспірантів, ад'юнктів / за ред. А.Є. Конверського. К., 2010. 352 с. 8. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / за ред. В.Ісаюк, Є.Р.Чернишової. К., 2012. 144 с. 9. Палеха Ю.І., Леміш Н.О. Основи науково-дослідної роботи. Навчальний посібник. К., 2013. 336 с. 10. Пилипчук М.І., Григор'єв А.С., Шостак В.В. Основи наукових досліджень. Підручник. К., 2007.	підготовка конспекту семінарського заняття та візуальної презентації, складання схеми-таблиці з класифікацією наук, 6 год.	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі)	Серединавересня

		<p>270 с.</p> <p>11. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі. Навчальний посібник. К., 2003. 116 с.</p> <p>12. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К., 2007. 254 с.</p> <p>13. Ростовський В.С., Дібрівська Н.В. Основи наукових досліджень та технічної творчості. Підручник. К., 2009. 96 с.</p> <p>14. Свердан М.М., Свердан М.Р. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. Чернівці, 2006. 352 с.</p> <p>15. Соловийов С.М. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2007. 176 с.</p> <p>16. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: Підручник. 2-ге вид. К., 2007. 317 с.</p> <p>17. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій. К., 2005. 208 с.</p> <p>18. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2004. 240 с.</p> <p>19. Чорненький Я.Я., Чорненька Н.В., Рибак С.Б. Основи наукових досліджень. Організація самостійної та наукової роботи студента: Навчальний посібник. К., 2006. 208 с.</p> <p>20. Шейко В.М., Кушніренко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. 5-е вид. К., 2006. 307 с.</p>			
--	--	--	--	--	--

<p>Семінарське заняття № 2. Психологія і технологія наукової творчості</p> <p>1. Особливості організації творчої діяльності: творчий підхід, самоорганізація праці, самообмеження тощо.</p> <p>2. Врахування психологічних особливостей людини в науковій роботі. Організація робочого дня і місця науковця.</p> <p>3. Використання технічних засобів у процесі наукової творчості.</p> <p>4. Ділове спілкування і листування наукових працівників. Особистий архів (бібліотека) здобувача.</p>	<p>семінарське заняття, 2 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бейлін М.В. Основи наукових досліджень. Навчально-методичний посібник. Харків, 2012. 184 с. 2. Гальченко С.І., Силка О.З. Основи наукових досліджень: навчально-методичний посібник. Черкаси, 2015. 93 с. 3. Єріна А. М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2004. 212 с. 4. Ковальчук В.В., Мойсеев Л.М. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. 5-е вид. К., 2008. 240 с. 5. Колесников О.В. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К., 2011. 144 с. 6. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2006. 206 с. 7. Основи методології та організації наукових досліджень. Навчальний посібник для студентів, курсантів, аспірантів, ад'юнктів / за ред. А.Є. Конверського. К., 2010. 352 с. 8. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / за ред. В.Ісаюк, Є.Р.Чернишової. К., 2012. 144 с. 9. Палеха Ю.І., Леміш Н.О. Основи науково-дослідної роботи. Навчальний посібник. К., 2013. 336 с. 10. Пилипчук М.І., Григор'єв А.С., Шостак В.В. Основи наукових досліджень. Підручник. К., 2007. 270 с. 11. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі. Навчальний посібник. К., 2003. 116 с. 	<p>підготовка конспекту семінарського заняття та візуальної презентації, складання таблиці, 8 год.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі)</p>	<p>кінець вересня</p>
--	------------------------------------	---	--	---	-----------------------

		<p>12. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К., 2007. 254 с.</p> <p>13. Ростовський В.С., Дібрівська Н.В. Основи наукових досліджень та технічної творчості. Підручник. К., 2009. 96 с.</p> <p>14. Свердан М.М., Свердан М.Р. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. Чернівці, 2006. 352 с.</p> <p>15. Соловійов С.М. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2007. 176 с.</p> <p>16. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: Підручник. 2-ге вид. К., 2007. 317 с.</p> <p>17. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій. К., 2005. 208 с.</p> <p>18. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2004. 240 с.</p> <p>19. Чорненький Я.Я., Чорненька Н.В., Рибак С.Б. Основи наукових досліджень. Організація самостійної та наукової роботи студента: Навчальний посібник. К., 2006. 208 с.</p> <p>20. Шейко В.М., Кушніренко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. 5-е вид. К., 2006. 307 с.</p>			
--	--	--	--	--	--

<p>Семінарське заняття № 3. Організація наукового дослідження</p> <p>1. Загальна схема наукового дослідження: сутність та основні етапи.</p> <p>2. Вибір напрямку дослідження: обґрунтування наукової проблеми, формулювання теми, визначення об'єкта, предмета, мети і завдань роботи.</p> <p>3. Порядок здійснення теоретичних і експериментальних досліджень, основи методики їх планування.</p> <p>4. Організація науково-дослідної діяльності в Україні. Підготовка та атестація наукових і науково-педагогічних кадрів.</p>	<p>семінарське заняття, 2 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бейлін М.В. Основи наукових досліджень. Навчально-методичний посібник. Харків, 2012. 184 с. 2. Гальченко С.І., Силка О.З. Основи наукових досліджень: навчально-методичний посібник. Черкаси, 2015. 93 с. 3. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. К., 2016. 20 с. 4. Еко Умберто. Як написати дипломну роботу: Гуманітарні науки / [пер. за ред. О.Глотова]. Тернопіль: Мандрівець, 2007. 224 с. 5. Єріна А. М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2004. 212 с. 6. Ковальчук В.В., Мойсеев Л.М. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. 5-е вид. К., 2008. 240 с. 7. Колесников О.В. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К., 2011. 144 с. 8. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2006. 206 с. 9. Основи методології та організації наукових досліджень. Навчальний посібник для студентів, курсантів, аспірантів, ад'юнктів / за ред. А.Є. Конверського. К., 2010. 352 с. 10. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / за ред. В.Ісаюк, Є.Р.Чернишової. К., 2012. 144 с. 11. Палеха Ю.І., Леміш Н.О. Основи науково-дослідної роботи. Навчальний посібник. К., 2013. 336 с. 	<p>підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, написання студентами есе «Яким має бути науковець», 8 год.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі)</p>	<p>середині жовтня</p>
--	------------------------------------	--	---	---	------------------------

	<p>12. Пилипчук М.І., Григор'єв А.С., Шостак В.В. Основи наукових досліджень. Підручник. К., 2007. 270 с.</p> <p>13. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі. Навчальний посібник. К., 2003. 116 с.</p> <p>14. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К., 2007. 254 с.</p> <p>15. Ростовський В.С., Дібрівська Н.В. Основи наукових досліджень та технічної творчості. Підручник. К., 2009. 96 с.</p> <p>16. Свердан М.М., Свердан М.Р. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. Чернівці, 2006. 352 с.</p> <p>17. Соловійов С.М. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2007. 176 с.</p> <p>18. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: Підручник. 2-ге вид. К., 2007. 317 с.</p> <p>19. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій. К., 2005. 208 с.</p> <p>20. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2004. 240 с.</p> <p>21. Чорненький Я.Я., Чорненька Н.В., Рибак С.Б. Основи наукових досліджень. Організація самостійної та наукової роботи студента: Навчальний посібник. К., 2006. 208 с.</p> <p>22. Шейко В.М., Кушніренко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. 5-е вид. К., 2006. 307 с.</p> <p>23. Ястремська О.О. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. Харків, 2013. 124 с.</p>			
--	---	--	--	--

<p>Семінарське заняття № 4. Основи методології і методики наукових досліджень</p> <p>1. Загальне поняття методології і методики в процесі наукового пізнання.</p> <p>2. Основи методології досліджень теоретичного та емпіричного рівня.</p> <p>3. Класифікація методів науково-дослідної роботи.</p> <p>4. Правила аргументації, закони логіки в науковому дослідженні.</p>	<p>семінарське заняття, 2 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бейлін М.В. Основи наукових досліджень. Навчально-методичний посібник. Харків, 2012. 184 с. 2. Гальченко С.І., Силка О.З. Основи наукових досліджень: навчально-методичний посібник. Черкаси, 2015. 93 с. 3. Єріна А. М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2004. 212 с. 4. Ковальчук В.В., Мойсеев Л.М. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. 5-е вид. К., 2008. 240 с. 5. Колесников О.В. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К., 2011. 144 с. 6. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2006. 206 с. 7. Основи методології та організації наукових досліджень. Навчальний посібник для студентів, курсантів, аспірантів, ад'юнктів / за ред. А.Є. Конверського. К., 2010. 352 с. 8. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / за ред. В.Ісаюк, Є.Р.Чернишової. К., 2012. 144 с. 9. Палеха Ю.І., Леміш Н.О. Основи науково-дослідної роботи. Навчальний посібник. К., 2013. 336 с. 10. Пилипчук М.І., Григор'єв А.С., Шостак В.В. Основи наукових досліджень. Підручник. К., 2007. 270 с. 11. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі. Навчальний посібник. К., 2003. 116 с. 	<p>підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, складання плану конспекту на обрану тему магістерської роботи «Теоретико-методологічні засади дослідження»,</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі)</p>	<p>кінець жовтня</p>
---	------------------------------------	---	--	---	----------------------

		<p>12. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К., 2007. 254 с.</p> <p>13. Ростовський В.С., Дібрівська Н.В. Основи наукових досліджень та технічної творчості. Підручник. К., 2009. 96 с.</p> <p>14. Свердан М.М., Свердан М.Р. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. Чернівці, 2006. 352 с.</p> <p>15. Соловійов С.М. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2007. 176 с.</p> <p>16. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: Підручник. 2-ге вид. К., 2007. 317 с.</p> <p>17. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій. К., 2005. 208 с.</p> <p>18. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2004. 240 с.</p> <p>19. Чорненький Я.Я., Чорненька Н.В., Рибак С.Б. Основи наукових досліджень. Організація самостійної та наукової роботи студента: Навчальний посібник. К., 2006. 208 с.</p> <p>20. Шейко В.М., Кушніренко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. 5-е вид. К., 2006. 307 с.</p>	8 год.		
--	--	--	--------	--	--

<p>Семінарське заняття № 5.</p> <p>Інформаційна база наукових досліджень</p> <p>1. Роль інформації в наукових дослідженнях та види інформаційних джерел.</p> <p>2. Загальні принципи збору інформаційного матеріалу.</p> <p>3. Правила опрацювання наукової літератури.</p> <p>4. Основні форми обміну науковою інформацією.</p>	<p>семінарське заняття, 2 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бейлін М.В. Основи наукових досліджень. Навчально-методичний посібник. Харків, 2012. 184 с. 2. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. К., 2016. 20 с. 3. Еко Умберто. Як написати дипломну роботу: Гуманітарні науки / [пер. за ред. О.Глотова]. Тернопіль: Мандрівець, 2007. 224 с. 4. Ковальчук В.В., Мойсєєв Л.М. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. 5-е вид. К., 2008. 240 с. 5. Колесников О.В. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К., 2011. 144 с. 6. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2006. 206 с. 7. Основи методології та організації наукових досліджень. Навчальний посібник для студентів, курсантів, аспірантів, ад'юнктів / за ред. А.Є. Конверського. К., 2010. 352 с. 8. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / за ред. В.Ісаюк, Є.Р.Чернишової. К., 2012. 144 с. 9. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі. Навчальний посібник. К., 2003. 116 с. 10. Палеха Ю.І., Леміш Н.О. Основи науково-дослідної роботи. Навчальний посібник. К., 2013. 336 с. 11. Пилипчук М.І., Григор'єв А.С., Шостак В.В. 	<p>підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, складання бібліографії з теми дослідження, 8 год.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі)</p>	<p>середина листопада</p>
--	------------------------------------	---	--	---	---------------------------

		<p>Основи наукових досліджень. Підручник. К., 2007. 270 с.</p> <p>12. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К., 2007. 254 с.</p> <p>13. Ростовський В.С., Дібрівська Н.В. Основи наукових досліджень та технічної творчості. Підручник. К., 2009. 96 с.</p> <p>14. Свердан М.М., Свердан М.Р. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. Чернівці, 2006. 352 с.</p> <p>15. Соловйов С.М. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2007. 176 с.</p> <p>16. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: Підручник. 2-ге вид. К., 2007. 317 с.</p> <p>17. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій. К., 2005. 208 с.</p> <p>18. Чорненький Я.Я., Чорненька Н.В., Рибак С.Б. Основи наукових досліджень. Організація самостійної та наукової роботи студента: Навчальний посібник. К., 2006. 208 с.</p> <p>19. Шейко В.М., Кушніренко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. 5-е вид. К., 2006. 307 с.</p> <p>20. Ястремська О.О. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. Харків, 2013. 124 с.</p>			
--	--	---	--	--	--

<p>Семінарське заняття № 6. Особливості організації та оформлення наукових робіт студентів та аспірантів</p> <p>1. Послідовність виконання (основні етапи) наукових робіт студентів, загальні вимоги до них.</p> <p>2. Правила оформлення наукових посилань та списку використаних джерел і літератури в кваліфікаційних студентських роботах.</p> <p>3. Підготовка до захисту і захист магістерських (дипломних) робіт.</p> <p>4. Кандидатська дисертація: особливості написання, оформлення і захисту.</p>	<p>семінарське заняття, 2 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бейлін М.В. Основи наукових досліджень. Навчально-методичний посібник. Харків, 2012. 184 с. 2. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. К., 2016. 20 с. 3. Еко Умберто. Як написати дипломну роботу: Гуманітарні науки / [пер. за ред. О.Глотова]. Тернопіль: Мандрівець, 2007. 224 с. 4. Ковальчук В.В., Мойсєєв Л.М. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. 5-е вид. К., 2008. 240 с. 5. Колесников О.В. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К., 2011. 144 с. 6. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2006. 206 с. 7. Основи методології та організації наукових досліджень. Навчальний посібник для студентів, курсантів, аспірантів, ад'юнктів / за ред. А.Є. Конверського. К., 2010. 352 с. 8. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / за ред. В.Ісаюк, Є.Р.Чернишової. К., 2012. 144 с. 9. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі. Навчальний посібник. К., 2003. 116 с. 10. Палеха Ю.І., Леміш Н.О. Основи науково-дослідної роботи. Навчальний посібник. К., 2013. 336 с. 11. Пилипчук М.І., Григор'єв А.С., Шостак В.В. 	<p>підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, складання плану-конспекту з досліджуваної теми, 10 год.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі)</p>	<p>кінець листопада</p>
---	------------------------------------	---	--	---	-------------------------

		<p>Основи наукових досліджень. Підручник. К., 2007. 270 с.</p> <p>12. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К., 2007. 254 с.</p> <p>13. Ростовський В.С., Дібрівська Н.В. Основи наукових досліджень та технічної творчості. Підручник. К., 2009. 96 с.</p> <p>14. Свердан М.М., Свердан М.Р. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. Чернівці, 2006. 352 с.</p> <p>15. Соловійов С.М. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2007. 176 с.</p> <p>16. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: Підручник. 2-ге вид. К., 2007. 317 с.</p> <p>17. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій. К., 2005. 208 с.</p> <p>18. Чорненький Я.Я., Чорненька Н.В., Рибак С.Б. Основи наукових досліджень. Організація самостійної та наукової роботи студента: Навчальний посібник. К., 2006. 208 с.</p> <p>19. Шейко В.М., Кушніренко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. 5-е вид. К., 2006. 307 с.</p> <p>20. Ястремська О.О. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. Харків, 2013. 124 с.</p>			
--	--	--	--	--	--

<p>Семінарське заняття № 7. Механізм дотримання академічної доброчесності в науково-дослідній роботі</p> <p>1. Наукова і методологічна культура як чинник підвищення ефективності науково-дослідницької діяльності.</p> <p>2. Поняття про академічну доброчесність та морально-правові засади її дотримання науковцями.</p> <p>3. Види порушення академічної доброчесності. Відповідальність науково-педагогічних працівників і здобувачів освіти за академічну нечесність (недоброчесність).</p> <p>4. Особливості організації роботи наукового колективу. Колективні й індивідуальні гранти.</p>	<p>семінарське заняття, 2 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бейлін М.В. Основи наукових досліджень. Навчально-методичний посібник. Харків, 2012. 184 с. 2. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. К., 2016. 20 с. 3. Еко Умберто. Як написати дипломну роботу: Гуманітарні науки / [пер. за ред. О.Глотова]. Тернопіль: Мандрівець, 2007. 224 с. 4. Ковальчук В.В., Мойсєєв Л.М. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. 5-е вид. К., 2008. 240 с. 5. Колесников О.В. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К., 2011. 144 с. 6. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2006. 206 с. 7. Методичні рекомендації щодо забезпечення академічної доброчесності в закладах загальної середньої та позашкільної освіти / Авторський колектив, за ред. І.Ю. Поліщук. К., 2021. 46 с. 8. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник / І.С.Добронравова, О.В.Руденко, Л.І.Сидоренко та ін., за ред. І.С.Добронравова (ч. 1), О.В.Руденко (ч. 2). – К., 2018. – 607 с. 9. Основи методології та організації наукових досліджень. Навчальний посібник для студентів, курсантів, аспірантів, ад'юнктів / за ред. А.Є. Конверського. К., 2010. 352 с. 	<p>підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізовано і презентації, складання таблиці, 10 год.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі)</p>	<p>початок грудня</p>
---	------------------------------------	--	--	---	-----------------------

	<p>10. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / за ред. В.Ісаюк, Є.Р.Чернишової. К., 2012. 144 с.</p> <p>11. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі. Навчальний посібник. К., 2003. 116 с.</p> <p>12. Палеха Ю.І., Леміш Н.О. Основи науково-дослідної роботи. Навчальний посібник. К., 2013. 336 с.</p> <p>13. Пилипчук М.І., Григор'єв А.С., Шостак В.В. Основи наукових досліджень. Підручник. К., 2007. 270 с.</p> <p>14. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К., 2007. 254 с.</p> <p>15. Ростовський В.С., Дібрівська Н.В. Основи наукових досліджень та технічної творчості. Підручник. К., 2009. 96 с.</p> <p>16. Свердан М.М., Свердан М.Р. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. Чернівці, 2006. 352 с.</p> <p>17. Соловійов С.М. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2007. 176 с.</p> <p>18. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: Підручник. 2-ге вид. К., 2007. 317 с.</p> <p>19. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій. К., 2005. 208 с.</p> <p>20. Чорненький Я.Я., Чорненька Н.В., Рибак С.Б. Основи наукових досліджень. Організація самостійної та наукової роботи студента:</p>			
--	---	--	--	--

		<p>Навчальний посібник. К., 2006. 208 с.</p> <p>21. Шейко В.М., Кушніренко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. 5-е вид. К., 2006. 307 с.</p> <p>22. Ястремська О.О. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. Харків, 2013. 124 с.</p>			
--	--	---	--	--	--

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу

Підсумковий контроль рівня знань та успішності студентів передбачає залікову оцінку.

При поточному контролі оцінюються: систематичність роботи на практичних (семінарських) заняттях, рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах, активність при обговоренні питань, самостійне опрацювання тем, виконання індивідуальних завдань у рамках самостійної роботи студентів.

Підсумкова оцінка (максимально – **100 балів**, що переводяться в національну шкалу і шкалу ECTS) виставляється студенту в кінці семестру за результатами кількох складових: 1) роботи на практичних заняттях (**20 б.**; спочатку на семінарських заняттях студенту виставляється оцінка за національною (п'ятибальною) шкалою, що є середнім арифметичним всіх отриманих оцінок, що додаються, *наприклад*, $4 + 5 + 4$, в сумі вийде 13, поділивши на три (кількість оцінок), вийде 4,33, тобто «добре». Ця сума в 5-бальній шкалі переводиться в традиційну 20-бальну систему шляхом множення цієї цифри на чотири і заокруглення за правилами математики, в даному випадку вийде 17); 2) виконання індивідуального завдання (**10 б.**) і 3) проведення двох тестувань у системі дистанційного навчання – контрольного (**20 б.**) і залікового (**50 б.**)).

Індивідуальне завдання – складання і захист розгорнутого плану-проспекту власного магістерського дослідження на обрану студентом тему.

Отримані «незадовільні» оцінки відпрацьовуються в обов'язковому порядку, але враховуються при додаванні оцінок і входять у загальну кількість отриманих оцінок.

Сума балів за всі види навчальної діяльності: жирним шрифтом – оцінка ECTS, курсивом – оцінка за національною шкалою: **90–100 A** (відмінно); **80–89 B** (добре); **70–79 C** (добре); **60–69 D** (задовільно); **50–**

	<p>59 E (задовільно); менше 50 б. – незадовільно з можливістю повторного складання або (у випадку менше 25 б.) з обов’язковим повторним вивченням дисципліни.</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>Оцінювання знань студентів на семінарських заняттях проводиться за національною 5-ти бальною шкалою. Пропущене заняття або негативну оцінку студент зобов’язаний «відпрацювати» (відповісти на усні запитання чи у тестовій формі).</p> <p>«відмінно», 5 балів: студент(ка) глибоко, ґрунтовно в деталях володіє теоретичними знаннями з курсу «Методологія та організація наукових досліджень». Виявляє усвідомлені уміння і навички, необхідні для майбутньої роботи, вміє використовувати необхідну джерельну базу та історіографію, порівнювати, співставляти різні явища і процеси, давати вичерпний аналіз порушеної проблеми, володіє понятійно-категоріальним апаратом дослідження тощо. Володіє просторовою компетенцією, вмінням систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичний матеріал, історичним критичним мисленням, може використовувати сучасні інформаційно-технологічні ресурси в науковій діяльності, має синтетичне мислення, застосовує оптимальну стратегію науково-дослідницької роботи та ін. Керується у своїй роботі моральними та етичними нормами, принципами академічної доброчесності.</p> <p>«добре», 4 бали: студент(ка) має глибокі й повні знання програмного матеріалу, усвідомлені уміння і навички, здатен(на) щодо їх застосування на практиці; відповідь чітка і практично завершена. Володіє понятійним апаратом, вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичний матеріал, будує аргументацію на основі доказів. Вміє організувати пошук, аналіз та інтерпретацію візуальних джерел, може використовувати сучасні інформаційно-технологічні</p>

ресурси в науковій діяльності, має певний рівень синтетичного мислення, застосовує оптимальну стратегію пізнавальної діяльності тощо. В основному, керується у своїй роботі моральними та етичними нормами, принципами академічної доброчесності. Однак допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності.

«задовільно», 3 бали:

у студента(ки) є суттєві помилки в знанні фактичного матеріалу (більше 50%), не здатен(на) повною мірою використати знання, уміння і навички на практиці; відповідь не чітка і надто спрощена. Посередньо знає історичну термінологію і володіє понятійним апаратом, не вміє до кінця систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичний матеріал, переконливо аргументувати свою відповідь. Вміє організовувати пошук візуальних історичних джерел, але не може їх критично проаналізувати. В основному, керується у своїй роботі моральними та етичними нормами, принципами академічної доброчесності, однак, хоч і володіє більшою частиною фактичного матеріалу, викладає його не досить послідовно і логічно, не завжди може пояснити причинно-наслідкові зв'язки.

«незадовільно», 2 бали:

у студента(ки) елементарні знання фактичного матеріалу (до 25%), відсутні уміння і навички, тому він (вона) не здатен(на) їх використовувати на практиці; відповідь не змістовна, в роботі є дуже суттєві помилки. Не ознайомлений(а) належним чином з методологією та організацією наукових досліджень та не вміє їх використовувати під час відповіді на запитання. Практично не вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати джерела з візуальної історії. Не володіє історичним критичним мисленням, аналізом і

	синтезом, відсутня об'єктивна і неупереджена аргументація, самооцінка і оцінка інших. Не вміє організовувати пошук візуальних історичних джерел, не може їх критично проаналізувати. Не використовує на належному рівні сучасні інформаційно-технологічні ресурси та інноваційні технології в науковій діяльності.
Самостійна робота	Самостійна робота студента-магістранта є основним видом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час, що здійснюється в межах визначених програмою позааудиторних годин для вивчення дисципліни (60 год.) шляхом опрацювання рекомендованої навчальної літератури з методології та організації наукових досліджень. Основа для самостійної роботи студентів – не лише детальне ознайомлення з текстом восьми лекцій, що розміщені на сайті дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, але й підготовка завдань, визначених у силабусі. Перевірка рівня засвоєння матеріалу самостійно опрацьованих тем чи окремих розділів здійснюється в рамках контролю викладачем студентської самостійної роботи у визначений деканатом час, у т. ч. під час тестувань.
Семінарські заняття	
Тема 1. (2 год.)	Наука як продуктивна сила суспільства
Тема 2. (2 год.)	Психологія і технологія наукової творчості
Тема 3. (2 год.)	Організація наукового дослідження
Тема 4. (2 год.)	Основи методології і методики наукових досліджень
Тема 5. (2 год.)	Інформаційна база наукових досліджень
Тема 6. (2 год.)	Особливості організації та оформлення наукових робіт студентів та аспірантів
Тема 7. (2 год.)	Механізм дотримання академічної доброчесності в науково-дослідній роботі
7. Політика курсу	
Політика курсу передбачає Perezдачу усіх невиконаних завдань унаслідок невиконання навчальної програми, зокрема пропущених пар без	

поважних причин. За умови відсутності студента (-ки) на лекції чи семінарському занятті без документального підтвердження (довідки, виданої лікарською установою, заяви, підписаної в деканаті і т. п.), отримання негативної оцінки або невчасного виконання студентами індивідуальних робіт у визначений день (як правило, в понеділок о 14.00–16.00 год.) має відбутися відпрацювання. У випадку запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування, плагіату та ін.), недобропорядної поведінки в аудиторії та ін. викладач пропонує студентові (-ці) повторно виконати необхідний вид роботи.

8. Рекомендована література

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: колективна монографія / за заг. ред. Н. Сорокіної, А. Артюхова, І. Дегтярьової. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.
2. Бейлін М.В. Основи наукових досліджень. Навчально-методичний посібник. Харків, 2012. 184 с.
3. Ващинець М.М. Організація дослідницької діяльності школярів на уроках історії та в позаурочний час. Ужгород, 2022. 66 с.
4. Гальченко С.І., Силка О.З. Основи наукових досліджень: навчально-методичний посібник. Черкаси, 2015. 93 с.
5. Галян О. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичне видання. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 26 с.
6. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. К., 2016. 20 с.
7. Еко Умберто. Як написати дипломну роботу: Гуманітарні науки / [пер. за ред. О.Глотова]. Тернопіль: Мандрівець, 2007. 224 с.
8. Єріна А. М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень: Навчальний посібник. – К., 2004. 212 с.
9. Ковальчук В.В., Мойсеєв Л.М. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. 5-е вид. К., 2008. 240 с.
10. Колесников О.В. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К., 2011. 144 с.
11. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2006. 206 с.
12. Методичні рекомендації щодо оформлення бібліографічного опису використаних джерел та Referens (з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8303:2015). Івано-Франківськ: ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». 2021. 19 с.
13. Методологія наукових досліджень: Навчальний посібник / В. Зацерковний, І. Тішаєв, В. Демидов. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
14. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник / І. Добронравова, О. Руденко, Л. Сидоренко та ін.; за ред. І. Добронравової (ч. 1), О. Руденко (ч. 2). К., 2018. 607 с.
15. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / Л. Ліпич, С. Бортнік, І. Волинець та ін.; за заг. ред. Л. Ліпич. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 220 с.
16. Основи методології та організації наукових досліджень. Навчальний посібник для студентів, курсантів, аспірантів, ад'юнктів / за ред. А.Є. Конверського. К., 2010. 352 с.
17. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / за ред. В.Ісаюк, Є.Р.Чернишової. К., 2012. 144 с.

18. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі. Навчальний посібник. К., 2003. 116 с.
19. Палеха Ю.І., Леміш Н.О. Основи науково-дослідної роботи. Навчальний посібник. К., 2013. 336 с.
20. Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. URL: <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Кодексу-честі-Прикарпатського-національного-університету-імені-Василя-Стефаника-1.pdf>
21. Пилипчук М.І., Григор'єв А.С., Шостак В.В. Основи наукових досліджень. Підручник. К., 2007. 270 с.
22. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К., 2007. 254 с.
23. Ростовський В.С., Дібрівська Н.В. Основи наукових досліджень та технічної творчості. Підручник. К., 2009. 96 с.
24. Свердан М.М., Свердан М.Р. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. Чернівці, 2006. 352 с.
25. Соловійов С.М. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2007. 176 с.
26. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: Підручник. 2-ге вид. К., 2007. 317 с.
27. Сидоренко В. К., Дмитренко П. В. Основи наукових досліджень. К, 2000. 259 с.
28. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій. К., 2005. 208 с.
29. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2004. 240 с.
30. Чорненький Я.Я., Чорненька Н.В., Рибак С.Б. Основи наукових досліджень. Організація самостійної та наукової роботи студента: Навчальний посібник. К., 2006. 208 с.
31. Шейко В.М., Кушніренко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. 5-е вид. К., 2006. 307 с.
32. Ястремська О.О. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. Харків, 2013. 124 с.
33. Glaser B., Strauss A. The Discovery of Grounded Theory: Strategies for Qualitative Research. Chicago: Aldine. 1967.

Викладач – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії України і методики викладання історії Райківський І. Я.